

336.

Na osnovu člana 30 stav 1 Zakona o zaštiti vazduha ("Službeni list CG", br. 25/10 i 43/15), Vlada Crne Gore, na sjednici od 16. februara 2017. godine, donijela je

UREDBA

O GRANIČNIM VRIJEDNOSTIMA SADRŽAJA ZAGAĐUJUĆIH MATERIJA U TEČNIM GORIVIMA NAFTNOG PORIJEKLA

("Službeni list Crne Gore", br. 017/17 od 17.03.2017)

Predmet

Član 1

Ovom uredbom propisuju se vrste tečnih goriva naftnog porijekla (u daljem tekstu: goriva), granične vrijednosti sadržaja zagađujućih materija, sadržaj aditiva na bazi metala i druge karakteristike goriva, koje u pogledu zaštitu životne sredine, treba da ispunjavaju goriva koja se stavljuju u promet, upotreba goriva na plovnim objektima u lukama, teritorijalnim vodama i isključivim ekonomskim zonama i zonama kontrole emisija oksida sumpora, način utvrđivanja i praćenja karakteristika goriva, metode za smanjenje emisija zagađujućih materija u vazduh i izvještavanje o usklađenosti sa graničnim vrijednostima sadržaja zagađujućih materija.

Primjena

Član 2

Ova uredba primjenjuje se na:

- 1) motorni benzin (carinske tarifne oznake CN 2710 11 41, 2710 11 45, 2710 11 49, 2710 11 51 i 2710 11 59);
- 2) dizel gorivo (carinske tarifne oznake CN 2710 19 41 10);
- 3) gasno ulje (carinske tarifne oznake CN 2710 19 41 i 2710 19 45) koja se koriste kao goriva za građevinsku i drugu mehanizaciju, poljoprivredne traktore, riječne plovne objekte i plovne objekte koji se koriste za sport, rekreaciju i razonodu;
- 4) brodsko gorivo koje se koristi kao gorivo za plovne objekte, uključujući i goriva u skladu sa standardom MEST ISO 8217 (brodsko dizel gorivo i brodsko gasno ulje), i goriva koja se koriste na riječnim plovinim objektima i plovnim objektima koji se koriste za sport, rekreaciju i razonodu, kada se ova plovila nalaze u unutrašnjim morskim vodama;
- 5) druga gasna ulja (carinske tarifne oznake CN 2710 19 25, 2710 19 29, 2710 19 47, 2710 19 48, 2710 20 17 i 2710 20 19) koja ne spadaju u goriva iz tač. 2, 3 i 4 ovog člana ili druga goriva kod kojih se manje od 65% vol. (uključujući i gubitke) destiluje na 250°C, odnosno najmanje 85% vol. (uključujući i gubitke) destiluje na 350°C po ASTM D86 metodu;
- 6) ulje za loženje (carinske tarifne oznake od CN 2710 19 51 do 2710 19 68, 270 20 31, 2710 20 35 ili 270 20 39) koja ne spadaju u goriva iz tač. 4 i 5 ovog člana, ili druga goriva koja zbog svojih destilacionih karakteristika spadaju u kategoriju teških ulja i kod kojih se manje od 65% vol. (uključujući i gubitke) destiluje na 250°C po ASTM D86 metodu.

Značenje izraza

Član 3

Izrazi upotrijebljeni u ovoj uredbi, imaju sljedeća značenja:

- 1) biogoriva su tečna ili gasovita goriva koja se koriste u saobraćaju, proizvedena iz biomase;
- 2) dobavljač je privredno društvo ili preduzetnik koji stavlja u promet naftne derivate;
- 3) IMO broj je identifikacioni broj plovnog objekta u skladu sa Međunarodnom konvencijom o sigurnosti na moru;
- 4) MARPOL je Međunarodna konvencija o sprječavanju zagađivanja mora s brodova;
- 5) metoda smanjenja emisija je upotreba opreme, materijala, uređaja ili aparata koji se ugrađuje na plovni objekat ili korišćenje alternativnog goriva u skladu sa ovom uredbom;
- 6) plovni objekat je brod, tehnički plovni objekat, jahta i čamac;

- 7) plovni objekat na vezu je plovni objekat koji je privezan ili usidren u luci dok traje ukrcaj/iskrcaj robe ili putnika ili boravak u luci u kojem se ne obavlja ukrcaj/iskrcaj;
- 8) putnički brod je brod na mašinski pogon koji prevozi više od 12 putnika;
- 9) putnik je svako lice koje se nalazi na plovnom objektu, osim djece do jedne godine života i lica zaposlenih na plovnom objektu;
- 10) redovna linija je linija putničkog saobraćaja između dvije ili više luka ili kružno putovanje sa povratkom u istu luku, koje se odvija po objavljenom redu plovidbe ili redovnom frekvencijom koja predstavlja utvrđeni red plovidbe;
- 11) stavljanje u promet brodskih goriva je isporuka ili promet brodskih goriva, sa ili bez naknade, za sagorijevanje na brodu, osim isporuke brodskih goriva za izvoz;
- 12) veliko ložište je tehnički uređaj ili više tehničkih uređaja u okviru jednog postrojenja, u kojem gorivo sagorijeva radi upotrebe toplotne energije koja se stvara u procesu sagorijevanja i čija je ukupna termalna snaga jednaka ili veća od 50MW;
- 13) zone kontrole emisija oksida sumpora su zone utvrđene u skladu sa MARPOL-om (aneks VI).

Granične vrijednosti sadržaja zagađujućih materija i druge karakteristike motornog benzina i dizel goriva

Član 4

Motorni benzin može se stavljati u promet ukoliko ispunjava uslove u pogledu graničnih vrijednosti sadržaja zagađujućih materija i drugih karakteristika datih u Prilogu 1 koji je sastavni dio ove uredbe.

Dizel gorivo može se stavljati u promet ukoliko ispunjava uslove u pogledu graničnih vrijednosti sadržaja zagađujućih materija i drugih karakteristika datih u Prilogu 2 koji je sastavni dio ove uredbe.

Granične vrijednosti sadržaja aditiva na bazi metala

Član 5

Gorivo koje sadrži aditive na bazi metala (metilciklopentadienil mangan trikarbonila (MMT) može se stavljati u promet ukoliko sadržaj mangana ne prelazi 2mg/l.

Gorivo koje sadrži aditive na bazi metala obilježava se natpisom: "sadrži aditive na bazi metala" koji se ističu se na vidnom mjestu u prodajnom mjestu, zajedno sa informacijama o vrsti goriva.

Motorni benzin koji sadrži aditive na bazi olova ne može se stavljati u promet.

Granične vrijednosti sadržaja sumpora u gasnim uljima

Član 6

Gasna ulja koja su namijenjena ili se koriste kao goriva za građevinsku i drugu mehanizaciju, poljoprivredne traktore, riječne plovne objekte i plovne objekte koji se koriste za sport, rekreaciju i razonodu mogu se stavljati u promet ukoliko sadržaj sumpora ne prelazi 0,01g/kg (0,001% m/m).

Druga gasna ulja mogu se stavljati u promet ukoliko sadržaj sumpora ne prelazi 1g/kg (0,1% m/m).

Granične vrijednosti sumpora u ulju za loženje

Član 7

Ulje za loženje može se stavljati u promet ukoliko sadržaj sumpora ne prelazi 10g/kg (1% m/m).

Izuzetno od stava 1 ovog člana, ulje za loženje čiji sadržaj sumpora prelazi 10g/kg (1% m/m) može se stavljati u promet samo za upotrebu:

- 1) u postrojenjima sa velikim ložištima čije su emisije sumpor (IV) oksida u skladu sa graničnim vrijednostima emisija zagađujućih materija u vazduhu, za koje se izdaje integrisana dozvola pod uslovom da mjerjenje emisija zagađujućih materija vrši pravno lice koje ima dozvolu za mjerjenje emisija iz stacionarnih izvora u skladu sa Zakonom o zaštiti vazduha;
- 2) u postrojenjima sa ložištima čija je prosječna mjesечna emisija sumpor (IV) oksida jednaka ili manja od 1700 mg/Nm³ pri sadržaju od 3% vol. kiseonika u suvom izduvnom gasu za koja se izdaje dozvola o dozvoljenim emisijama zagađujućih materija u vazduhu.

Granične vrijednosti sumpora u brodskom gorivu

Član 8

Brodsko dizel-gorivo je brodsko gorivo čija je viskoznost ili gustina, određena u skladu sa standardom MEST ISO 8217 (skala DMB), osim sadržaja sumpora.

Brodska dizel-goriva mogu se stavljati u promet ukoliko sadržaj sumpora ne prelazi 15g/kg (1,5% m/m).

Brodsko gasno ulje je brodsko gorivo čija je viskoznost određena u skladu sa standardom MEST ISO 8217 (skalama DMX, DMA i DMZ), osim sadržaja sumpora.

Brodska gasna ulja mogu se stavljati u promet ukoliko sadržaj sumpora ne prelazi 1g/kg (0,1% m/m).

Izuzeci od primjene

Član 9

Granične vrijednosti sadržaja sumpora iz čl. 6, 7 i 8 ove uredbe ne primjenjuju se na goriva koja se koriste:

- 1) za istraživanja i testiranja;
- 2) za obradu prije sagorijevanja;
- 3) za ratne brodove i druge plovne objekte u vojne svrhe;
- 4) na plovnim objektima radi spašavanja života na moru i bezbjednosti plovnih objekata i
- 5) na plovnim objektima koji su oštećeni, pod uslovom da su odmah nakon nastanka oštećenja preduzete sve neophodne mjere za sprečevanje ili smanjenje emisija.

Praćenje kvaliteta goriva

Član 10

Praćenje kvaliteta goriva, koje obuhvata uzimanje uzorka i laboratorijsku analizu goriva može da vrši laboratorija koja je akreditovana u skladu sa standardom MEST EN ISO/IEC 17025.

Uzorkovanje goriva

Član 11

Uzorkovanje goriva radi praćenja kvaliteta iz skladišta i rezervoara vrši se u skladu sa standardom MEST EN ISO 3170, a na benzinskim stanicama prema standardu MEST EN 14275.

Laboratorijska analiza goriva vrši se u skladu sa sljedećim standardima:

- 1) MEST EN 228 za motorne benzine;
- 2) MEST EN 590 za goriva za dizel motore;

Ispitivanje sadržaja sumpora vrši se u skladu sa metodama iz sljedećih standarda:

- 1) MEST EN ISO 8754 i MEST EN ISO 14596 za ulja za loženje i brodska goriva i
- 2) MEST EN 24260, MEST EN ISO 8754 i MEST EN ISO 14596 za gasna ulja.

Određivanje količine metalnog aditiva metilciklopentadienil mangan trikarbonila (MMT) vrši se u skladu sa standardom MEST EN 16135 i MEST EN 16136.

Rezultati izvršenih analiza iz stava 2 ovog člana iskazuju se u skladu sa standardom MEST EN ISO 4259.

Uzimanje uzorka goriva na plovnim objektu vrši se na način da se ne izaziva nepotrebno zadržavanje plovnog objekta.

Dostavljanje rezultata praćenja kvaliteta goriva

Član 12

Nakon izvršene laboratorijske analize kvaliteta goriva izvještaj o kvalitetu goriva dostavlja se dobavljaču sa godišnjim izvještajem o statističkom vredovanju rezultata laboratorijskih ispitivanja prema standardu MEST EN ISO 4259.

Dobavljač je dužan da rezultate i izvještaj iz stava 1 ovog člana, dostavi organu uprave nadležnom za zaštitu životne sredine (u daljem tekstu: Agencija) do 31. marta tekuće za prethodnu godinu.

Ukoliko se laboratorijskom analizom utvrdi prekoračenje propisanih graničnih vrijednosti zagađujućih materija u gorivu, rezultati laboratorijskih ispitivanja dostavljaju se i Agenciji i organu uprave nadležnom za inspekcijske poslove.

Na osnovu izvještaja iz stava 2 ovog člana, Agencija sačinjava godišnji izvještaj o kvalitetu goriva i dostavlja organu državne uprave nadležnom za zaštitu životne sredine (u daljem tekstu: Ministarstvo) najkasnije do 30. aprila tekuće za prethodnu godinu.

Upotreba goriva na brodovima i drugim plovnim objektima

Član 13

U teritorijalnim vodama Crne Gore i isključivoj ekonomskoj zoni može se koristiti brodsko gorivo, ukoliko sadržaj sumpora ne prelazi 3,5 % m/m, osim brodskog dizel goriva i brodskog gasnog ulja.

Izuzetno od stava 1 ovog člana:

- putnički brodovi koji plove na redovnim linijama u teritorijalnim vodama Crne Gore i isključivoj ekonomskoj zoni ne mogu koristiti gorivo čiji sadržaj sumpora prelazi 1,5% m/m.
- brodovi na vezu, odnosno sidrištu u crnogorskim lukama ne mogu korisiti gorivo čiji sadržaj sumpora prelazi 0,1% m/m.
- plovni objekti koji koriste metode za smanjenje emisija zagađujućih materija u vazduhu u zatvorenim sistemima mogu korisiti brodska goriva sa sadržajem sumpora preko 3,5 % m/m (osim brodskog dizel goriva i brodskog gasnog ulja).

Svi plovni objekti prije ulaska u teritorijalne vode Crne Gore dužni su da izvrše prebacivanja odnosno prespajanja, sa prethodno korišćenog na gorivo koje ispunjava uslove utvrđene ovom uredbom i u brodski, odnosno mašinski dnevnik unesu vrijeme vršenja operacije prebacivanja, odnosno prespajanja.

Na plovne objekte koji ugase sve motore za vrijeme boravka u luci Crne Gore, a koji se snabdijevaju električnom energijom sa kopna ne primjenjuje se odredba stava 2 alineja 2 ovog člana.

Odredbe st. 1 do 4 ovog člana odnose se na sve plovne objekte bez obzira čiju zastavu viju.

Upotreba brodskih goriva u zonama kontrole emisija oksida sumpora

Član 14

Plovni objekti koji viju crnogorsku zastavu dužni su da u području teritorijalnih voda i isključivih ekonomskih zona koje spadaju u zone kontrole emisija oksida sumpora, koriste gorivo čiji sadržaj sumpora ne prelazi 0,10% m/m.

Kontrola brodskih goriva

Član 15

Kontrola kvaliteta brodskih goriva vrši se na osnovu brodskog dnevnika, dokumentacije o nabavci tečnih goriva, analizom zapečaćenih uzoraka goriva ili uzorkovanjem goriva za analizu na plovnom objektu.

Kontrola kvaliteta brodskih goriva na sadržaj sumpora vrši se na najmanje 20% od prosječnog broja plovnih objekata koji su uplovili/isplovili u/iz crnogorskih luka otvorenih za međunarodni saobraćaj u protekle tri godine.

Kontrola kvaliteta brodskog goriva vrši se i prilikom isporuke, ukoliko je dobavljač goriva tokom proteklih kalendarskih godina najmanje tri puta isporučio gorivo čiji kvalitet nije u skladu sa izdatom otpremnicom.

Uzorkovanje brodskih goriva na plovnom objektu

Član 16

Uzorkovanje brodskog goriva na plovnom objektu vrši se na jednom ili više mesta uzorkovanja gdje se nalaze ventili podobni za uzimanje uzorka iz sistema za snabdjevanje gorivom, ako:

- se mjestu uzorkovanja može lako i bezbjedno pristupiti
- je prilikom izbora mesta uzorkovanja uzeta u obzir upotreba različitih vrsta goriva koje se koristi na plovnom objektu;
- je mjesto uzorkovanja niže od nivoa na kojem je postavljen rezervoar za gorivo u upotrebi;
- je mjesto uzorkovanja dovoljno blizu ulaza goriva u pogonski motor i bezbjedno, uzimajući u obzir tip goriva, protok, temperaturu i pritisak na tom mjestu;
- je mjesto predloženo od strane zapovjednika broda i prihvaćeno od ovlašćenog lica.

Uzorkovanje se može vršiti na više mesta uzorkovanja da bi se utvrdilo da li postoji miješanje goriva, ukoliko sistemi za korišćenje goriva nisu razdvojeni ili se rezervoari koriste za više vrsta goriva.

Prilikom uzorkovanja uzimaju se tri uzorka koji se zaptivaju i obilježavaju jedinstvenom oznakom u prisustvu zapovjednika plovnog objekta, od kojih se dva uzorka odnose na analizu na kopno, a preostali uzorak predaje zapovjedniku plovnog objekta, koji ga čuva najmanje 12 mjeseci od dana uzorkovanja.

Izvještavanje o kvalitetu brodskih goriva

Član 17

Nakon izvršene kontrole kvaliteta brodskih goriva, sačinjava se izvještaj o izvršenoj kontroli.

Izvještaj iz stava 1 ovog člana sadrži podatke date u Prilogu 3 koji je sastavni dio ove uredbe.

Upotreba metoda za smanjenje emisija na plovnim objektima

Član 18

Svi brodovi, bez obzira čiju zastavu viju, mogu koristiti metode za smanjenje emisija zagađujućih materija u vazduhu u crnogorskim lukama, teritorijalnom moru i isključivoj ekonomskoj zoni ukoliko se njima postiže konstantno smanjenje emisija sumpor(IV)oksida koje je najmanje ekvivalentno emisijama prilikom upotrebe brodskih goriva iz čl. 8, 13 i 14 ove uredbe.

Ekvivalentnost vrijednosti emisija zagađujućih materija u vazduhu iz stava 1 ovog člana utvrđuje u skladu sa Prilogom 4 koji je sastavni dio ove uredbe.

Za primjenu metoda iz stava 1 ovog člana koriste se kriterijumi dati u Prilogu 5 koji je sastavni dio ove uredbe.

Sadržaj sumpora u brodskim gorivima

Član 19

Na plovnim objektima koji plove u teritorijalnim vodama Crne Gore i isključivoj ekonomskoj zoni, sadržaj sumpora u brodskim gorivima, od 1. januara 2020. godine ne smije prelaziti 0,5 % m/m.

Prestanak važenja

Član 20

Danom stupanja na snagu ove uredbe prestaje da važi Uredba o graničnim vrijednostima sadržaja zagađujućih materija u tečnim gorivima naftnog porijekla ("Službeni listu CG", br. 39/10 i 43/10).

Stupanje na snagu

Član 21

Ova uredba stupa na snagu osmog dana od dana objavlјivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Broj: 07-305

Podgorica, 16. februara 2017. godine

Vlada Crne Gore

Predsjednik,

Duško Marković, s.r.

NAPOMENA IZDAVAČA:

Priloge koji su sastavni dio ovog propisa možete pogledati ovdje.